903

عقیدة اهل الحق

بلدهء تارا معلمه سی حنیفه خانم جنابلرینینك اثر جمیلیدر

مطبوعات نظارة عالیه سندن اذن ایله

قزانده طبع ایدلدی ۱۸ ذوالحجه سنه ۱۳۱۲

Дозволено цензурою. С-Петербургъ, 28 Февраля 1895 года.
Типографія Б. Л. Домбровскаго, въ Казани.

A
36

TÜRK TARİH KURUMU
KÜTÜPANESİ

KAYİT No. 5091

YER No. A. 3687

اوشبو رسالهء جليله سيبرياده ساكنه اولان فاضلات نسوانلرمزدن حنيفه خانم‌نڭ جملهء غيرت وهمت اثرندندر .

ظنمزه كوره مذكوره خانم حضرتلرى ديارمزده علم ومعرفت ودائم تعليم ايله مشغوله اولوب جنسداشلرينى تربيه ايلمك وآداب اسلاميه‌يى نشر واشاعة ايلمك كبى بيوك خدمت والوغ فكرلرده اولان ارباب حميتدندر .

گرچه بو رساله سنڭ يازدقلرى شيلر لسانمزده برنچى اثر ديه دعوى ايلمس ايسكده كندوسنى برنچى محرره‌مز ديمگه مجبورز . شول سببدن قلمندن توكلمش اينجولرينى حفظ ايلمك نيتيله برر نسخه‌سنى وياكه كندولرى آلميه قدرتلرندن كلميان فقيره‌لر ويتيمه‌لره حسبة لله صدقهء جاريه وهديه ايلمك هر بر محب ملت وصاحب حميتنڭ مقدس وظيفه‌سى ايدكى بياندن مستغنيدر .

رضاالدين

TARIH KURUMU KÜTÜPHANESİ

اعتذار

عصرمزده اولان ادباء وفضلاءننك نشر علم حقنده اولان غيرت وهمتلرى خارق العاده صورتده ايدكى معلوم ايسه‌ده خلقمز خصوصا طائفهء اناثمزده مشاهده اولنان جهالته باقدقده تعليم بابنده قدرتندن كلنلرنك بر دقيقه‌يى فوت ايلملرى واجتهادده مساهله‌ده اولنملرى اصلا جائز اولاچق شيلردن دكلدر • شول سبب ايچون كه بن ضعيفه - كندو جنسلرمه علم ومعرفت خصوصنده خدمت ايلمك نيتى ايله اوشبو قسقه رساله‌يى ترتيب ايلدم واسمنى = عقيدة اهل الحق = ديدم • وبنك خجالت وحيأ ايله نشرينه هم جسارت ايلدم •

عربلرنك = لكل ساقطة لاقطة = ديدكلر نچه بلكه بنم اثرمدن هم استفاده ايداچى اوليور ديه ظن ايلدم •

ارباب علم وعرفان آراسنده برنچى مطلب اتحاد وتعاون وتناصر ودائم ترغيب وتشويقده اولنمقلرى بيله بر جسارته مجبوره ايلدى بز عاجزه لرينه حامى اوله رق قصورلرمزى عفو وستر ايدرلر ظننده‌يز •

سيبرياده = تارا = قصبه‌سنده معلّمه حنيفة بنت

ملا عصمة الله وزوجة الحاج عبدالحكيم بن نياز •

عقیدة اهل الحق

5091
A3687

سلف صالحلر اعتقادلرینی بیان ایلمش برقسقه رسالەدر •

اثر حنیفة

= تاری = شهرنك

باصمه اولنمشدر شهر قزانك دومبراوسکی‌نینك
مطبعه سنك ١٨ ذوالحجەده سنه ١٣١٢ نه‌ده •

مطبوعات نظارتندن ٢٨ فبرالك ١٨٩٥ سنهٔ میلادیه‌ده
ویرلمش اذن ایله

Дозволено цензурою. С-Петербургъ, 28 Февраля 1895 года.

Типографія Б. Л. Домбровскаго, въ Казани.

بسم الله الرحمن الرحيم

حمد وسپاس وثناء بی قیاس اول واجب الوجود حضرتنه
اولسونکه بو ممکنات ومصنوعاتی کندیننك وجود ووحدانیتنه
دلیل وبرهان ایلدی • وافضل الصلوات واکمل التحیات اول
سید الکونین باهر البرهان محمد المصطفی غه اولسونکه نسل اسماعیل
بن ابراهیم علیهما السلامدن لمعان ایلدی • ودخی آل واصحابنه
اولسونکه حنیفی اولان ملت ابراهیم وشریعت محمدیه یه اتباع
ایدنلره اول عزیز حکیم آنلری مقتدا ومهتداء ایلدی • وبعد
معلوم اولسونکه هر مکلف ومکلفه یه لازمدر ایماننی بلمك آندین
صونکره ارکان اسلامنی بلوب عمل قلمق کرچه مقلدننك ایمانی
هم درستدر امّا استدلال هر کمه فرضدر آننکچون نسأ طائفه سی
ناقصات العقللردر هم اوگرنمکه مساعده لری آزدر شول
سببلی بر خدمت اولسون دیو مسائل توحیدنی اوزلغمزچه
کتب اعتقادیه دن فروض معتقداتی جمع قیلدم گرچه بن عاجزه

اول خدمته لیاقتم اولمسه‌ده مبتدیه اولان طالبه‌لره تعلیم
وتعلملرینی تسهیل ایچون ضبط ایتدم مطالعه ایدن اخواندن
التماسمدرکه خطا وسهواتینی تصحیح ایده‌لر • وبو رساله‌نی
= عقیدة اهل الحق = دیو تسمیه ایلدم • گرچه اصحاب رضوان
الله تعالی عنهم اجمعین تدوین علم اعتقاد ایله شغللنمدیلر
آنلکچون اول زمانده آنلرننك عقائدلری قواعد کلامیه‌دن
مستغنی ایردی معاندلر هم آز ایردی نه مشکل واقع اولسه‌ده
پیغمبرمز صلی الله علیه وسلم‌گه وحی کلوب بلورلر ایردی آنلردان
صونك معاندلر کوب اولوب کشی اوگرنمکه محتاج اولوب
بالضرورة قواعد کلام تدوین قیلندی • اگر ایتلسه نبیمز صلی
الله تعالی علیه وسلم جدلدن نهی ایتمشدر نتکه قدر مسئله
سنده ایتلمشدر جواب بزم ادله‌مز جدل ایرمس نظردر
جدلننك منهی ایردکنده سوزمز یوقدر خصمنی الزام قیلماق
جدل اولسه‌ده بزلر باطل ایله جدل قیلمایمز نتکه الله تعالی
بیورمشدر (وجادلوا بالباطل لیدحضوا به الحق) بزننك
جدلمز الله تعالی‌نی توحید وتقدیس ایچوندر اول ایسه
مأموردر نتکه الله تعالی بیورمشدور (ولا تجادلوا اهل الکتاب
الا بالتی هی احسن) رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم‌ننك
قدر حقنده مجادله‌سی مشهوردر بزم ادله‌مز جدل ایمس نظردر

٢ عن عمر بن الخطاب قال بينما نحن عند رسول الله تعالى صلى الله عليه وسلم ذات يوم اذ طلع علينا رجل شديد بياض الثياب شديد بياض الشعر لا يرى عليه اثر السفر ولا يعرفه منا احد فاسند ركبتيه الى ركبتيه ووضع كفيه على فخذيه وقال يا محمد اخبرني عن الاسلام قال الاسلام ان تشهد ان لا اله الا الله وان محمدا رسول الله وتقيم الصلوة وتؤتي الزكوة وتصوم رمضان وتحج البيت ان استطعت اليه سبيلا قال صدقت فعجبنا له يسأله ويصدقه ٣ قال واخبرني عن —

يعني فكر در نتاكه الله تعالى مدح ايتمشدر قوله تعالى (ويتفكرون في خلق السموات والارض ربنا) ديوبس الله تعالى ننك بارلقينه وبرلكينه استدلال قلمق واجب ايكان • معلوم اولسونكه ايمان تل ايله اقرار قلب ايله تصديقدر يعني لا آله الا الله محمد رسول الله يعني يوقدر حقلق اوزره قللق قيلنمش تنكري مگر بر الله تعالى در و محمد صلى الله عليه وسلم الله تعالى ننك رسوليدر ديب تل ايله اقرار ايدوب كونكل ايله اينانمقدر بوني ايمان اجمالي ديرلر • امّا ايمان تفصيلي آمنت بالله وملائكته وكتبه ورسله واليوم الاخر والقدر خيره وشره من الله تعالى والبعث بعد الموت يعني ايناندم الله تعالى يه وملكلرينه وكتابلرينه ورسوللرينه وآخرت كونينه دخي الله تعالى ننك تقديرينه ايذكو وياوزيني الله تعالى دين ديب بلدم دخي اولكاندين صونك ترلمككه ايناندم • ودخي بر وكوك اهلينك ايماني بردر ايمان آرتق وكم اولماس امّا عمل كم وآرتق اولور • اما اسلام تسليم و الله تعالى ننك امرينه اطاعت قلمق اول هم ايماندر ايكيسنده في الجمله فرق اولسه ده نتاكه فخر عالم صلى الله تعالى عليه وسلم دين صورلدقده ما[٢] الايمان ديو يعني ايمان نه در ان تؤمن بالله الخ ديدى ما الاسلام[٣] دينلدكده شهادة ان لا آله الا الله وان محمدا عبده ورسوله وتقيم الصلوة الخ ديمشدر دخي

امام اعظم حضرتلری بیور مشدر ایمان ایله اسلام بر در آرقه
ایله قورصاق کبی ایمانسز اسلام اولماس و اسلامسز ایمان اولماس •
ودخی دین وملت شرایعه واقع اولان اسمدر • معلوم اولسونکه
بنده که اول ما وجب معرفة الله تعالی در یعنی الله تعالی ننك بارلغن
وبر لکن وصفتلرن بلمك الله تعالی ننك وجوب ووجودن استدلال
ایدب بلمک اهل سنت والجماعت قاشنده شرعا واجبدر ومعتزله
عقلا واجب دیرلر وجوب معرفت آیات واحادیث ایله ثابتدر
قوله تعالی (ان فی خلق السموات والارض واختلاف الیل والنهار
لآیات لاولی الالباب) یعنی یر وکوکی خلق ایلمك کیجه وکوندز
اختلافی عقللی اولانره دلیلدر ودخی بو آیت نازل اولدقده
پیغمبرمز صلی الله علیه وسلم بیور مشدر (ویل لمن لاکهابین
لحییه ولم یتفکر فیها) یعنی نه اوکنچدر اول کشی که کیم
تشلادی بو آیتنی آغز طرفلرنده ومعناسن فکر لمدی اکر
ایتولسه واجب الوجود نی ادلهٔ عقلیه ایله معرفت ایچون نظر
بدعتدر بلکه جدلدر آنهکچون رسول صلی الله علیه وسلمدن
واصحابدن هیچ مسموع اولمدی پیغمبرمز صلی الله علیه وسلم
دیمشدر (من احدث فی دیننا مالیس منه فهورد) جواب دیورمز مسموع
اولمدی دیکاننکز ممنوعدر آنهکچون الله تعالی ننك کلامی دلایل
توحید ایله تولو غدر نتاکه لوکان فیهما آلهة الخ اولم یر الانسان

الایمان قال الایمان ان تؤمن بالله وملائکته وکتبه ورسله والیوم الآخر وتؤمن بالقدر خیره وشره قال صدقت الحدیث من مشکوة المصابیح

انا خلقناه سورهٔ یس ننك آخرینه قدر منکرلرننك شبهه سنه
اشارة قلمش اعاده عقنده (من یحی العظام وهی رمیم) یعنی
کیمدر چرکان سویاکلرنی ترگزر یعنی آدملرننك سویاکاری
چروب بر برسینه آرالاشب بیلگوسز بولغان نی بچوك کمننك سویا
کی ایکانینی بلسون دیوب ایته ایکان (وهو بکل خلق علیم) دیدی
یعنی الله تعالی هر مخلوقنی بلگوچیدر چرکان سویاکارنی تانوب
جمع قلوب ترکزمك الله تعالی که مشکل ایمس • دخی ایته لر ایکان
سویاکلر چروب قروب قالغان بولورلر قروغ نرسه ده
حیات بولو ممکن ایمس دیو (جعل لکم من الشجر الاخضر نارا)
یعنی الله تعالی یاشل آغاچدن سزلره اوت چغاره در قروغ
سویاکلرنی ترك قیلمق آنکا مشکل ایمس • الله تعالی باردر
وبردر مخلوقات ومصنوعاتینه هیچ جهت ایله اوخشامس وهیچ
نرسه گه محتاج اولماس کمال صفت ایله متصف نقصان صفتلردن
منزهدر • کمال صفتلری ذاتیه وفعلیه صفتلریدر ذاتیه وثبوتیه
دیب هم ایتلور آنلر معلومدر • نقصانلق مخلوقات صفتیدر
ایر کاك وخاتون اوغل وقز آشامق واچمك مکان زمان آندین
غیری نقصان صفتلر دین بارچه سندین منزهدر • الله تعالی بر بولسه
ایکی یاکوب بولسه عالم ترتیبسز بولور ایدی معلومدر نیچه
ونیچه یلدن بیر وقیاش توغب باتوی قش جای بر ترتیب

اوزره

اورزه بولماقی اگر ایکی یاکوب بولسه برسی برتورلی برسی
ینه برتورلی قلور ایدی معلومدر ایکی پادشاه برولایتکه حکم
قیله آلمایدر الله تعالی ننك بارنی یوق یوقنی بار قیلمقی پادشاه
حکملرندان الوغدر برنرسه‌نی ایکی یاکوب کشی قلوممکن
توکل بودلیل عقلی امادلیل نقلی قوله تعالی (لوکان فیهما آلهة الا الله
لفسدتا) یعنی یر ایله کوکده الله تعالی دن غیری الهلر بولسه ایدی
یر وکوك فاسد بولورلر ایدی بس مستقل اله بولماس ایدی مستقل
بولمسه عاجز بولور ایدی عاجز بولغان اله بولمایدر بس الله تعالی
بر ایکان • الله تعالی ننك بارلقینه بو عالم ننك یر کوکی آنلرده بولغان
نرسه‌لر دلیل در عقل ایکاسنه معلومدر بو عالم نی بار قیلغوچی
ننك بولماقی آنداغکی کشی برنرسه‌نی کورسه مثلا بر کیوم ویا بر
یازو کورسه البته بله در تککان ویازغان کشی سی بار دیوب
بو عالمنی آی قویاش جای قیش آدم وباشقه حیوانات‌لر بارتوالر
اوله‌لر اول حیواناتننك هم آدمننك معیشتی اوزلکندن بولوی ممکن
توکل بس معلومدر بار قلغوچی الله تعالی بار ایکان • دلیل نقلی
امن یبدأ الخلق ثم یعیده ومن یرزقکم من السماء والارض أاله
مع الله الایة یعنی کیمدر خلقنی مبدأ وصونکره معید دخی کیمدر
سزلره رزق ویرن یردن وکوکدن ایابارمی الله تعالی دن غیر اله
بس الله تعالی بار وبر ایکان غیر اله یوق ایکان • الله تعالی مخلوقلره

اوخشاماس آننكچون مخلوقات يعنى آدم وباشقه حيوانات وجمادات
بارچه‌سى بر تورلى صورتده ديب ايتامز مثلا آق قزل قارا
ياشل آندن غيرى الوغ كچك توكارك ودور تكول آندن غير
شكل كم كيف بارچه‌سن الله تعالى يارانمشدر الله تعالى مخلوقاتده
بولغان صورتده بولسه اول صورة شكلكه محتاج بولور ايدى .
اوشانداق زمان ومكاندن منزهدر آننكچون زمان مكان آننك
مخلوقلريدر الله تعالى مخلوقاتغه اوخشاماس . وهيچ نرسه‌كه محتاج
اولماس آننكچون الله تعالى بر نرسه‌كه محتاج اولسه آننك محتاج نرسه
سن بر ياراتقوچى اله بولوكيرك اول اله دخى محتاج يا توكل الى غير
النهاية كيته‌در اول محال بس معلومدر الله تعالى محتاج ايماس هم مخلوقغه
اوخشاماس بو دليل عقلى در اما دليل نقلى (والله الغنى وانتم الفقرآء)
يعنى الله تعالى غنى در يعنى محتاج ايمس سز فقير سنكز يعنى محتاجسنكز
دخى دليل نقلى (ليس كمثله شى وهو السميع البصير) يعنى الله تعالى
هيچ نرسه‌كه اوخشاغوچى ايمس واول اشتكوچى وكوركوچى در .
بس عاقل وبالغ اولانه معلوم اولدى الله تعالى ننك بار وبر ايدكى
ادلهء عقليه ونقليه ايله ثابت ومبرهن در . الله تعالى واجب الوجود
بارچه مخلوقاتينه غالب وقاهر در كمال صفات ايله متصف ونقصان
صفاتدن منزهدر بس هر مكلف عاقل اولانه اوّل واجب اولان
الله تعالى نى تانومق هم الله تعالى نه كه بيور مشدر قلمق ونه كه

نهى

نهی ایتمشدر آندن طیولمق نیته‌که معلومدر خلق اوزلرینه بر
پادشاه قلوب اطاعت قلمسه‌لر دنیا معامله‌لری بوزق بوله‌در
بر کشی پادشاه حکمندن باش طارتسه البته اول کشی اولترله‌در
اما الله تعالی نی تانوب اطاعت قلمغان کشی دنیاده کافر اسمنده
آخرتده منکو عذابده اولاچقدر بو دلیل عقلی اما دلیل نقلی قوله
تعالی (وما خلقت الجن والانس الا لیعبدون) یعنی یاراتمادم جن
وانسانی مگر اوزمه عبادت قلسونلر ایچون یاراتدم • دخی حدیث
قدسی که الله تعالی بیورمشدر (من لم یرض بقضائی ولم یصبر
علی بلائی ولم یشکر لنعمائی فلیخرج من الارض والسماء ولیطلب
ربا سوای) یعنی بر کمسه بنم قضامه راضی اولمسه وبلامه صبر
قلمسه ونعمتلرمه شکر قیلمسه بس اول کمسه یر ایله کوکدن چقسون
وباشقه رب استه‌سون • بس معلومدر آدمننك یرکوکدن چقمقی
ممکن ایمس موندن معلوم اولدی الله تعالی نی بر بلوب عبادت
قلمق واجب ایکان • بس الله تعالی بار وبر واجب الوجودلقده
وخالقیتده ومعبودیتده • کمال صفات ایله متصف ونقصان صفاتلردن
منزه‌در الله تعالی ننك ثبوتیه صفاتلری سکزدر حی یعنی تریکدر
تریکلکی غیرگه احتیاج ایله دکلدر هم اولی وآخری یوقدر وقدیر
یعنی کوچی یتکوچیدر الله تعالی که هیچ نرسه مشکل ایمس
بر تورزاننی بار قلمق بارچه عالمنی بار قلمق آنکا برابردر وعلیم

بلگوچیدر بلماکی اوکرانودن واسباب علمدن منزهدر بارچه
موجوداتنك حالندن بر لحظه غافل دکلدر وسمیع یعنی ایشتکوچیدر
ایشتمکی آلت واسبابدن منزهدر توزان کبی قورتلرننك آوازن
ایشتو ایله آدم سوزن ایشتمکی برابر در بر دفعه ده مسموعاتدن
غافل دکلدر وبصیر یعنی کور کوچیدر کورمکی آلت واسبابدن
منزهدر قارانغی کیجه ده قارا توزاننی کورمکی ایله آی وکوننی
کورمکی برابر در بر لحظه مبصراتدن غافل دکلدر ومرید یعنی
تلاکوچیدر اراده سی قدیمدر مخلوقات کبی بر نرسه نی
ایشتوب کوروب تله مز تله دکی نرسه سی وجود وعدمدن البته
اولور ومکوّن یعنی مخلوقاتی یوقدن بار قلغوچیدر ومتکلم یعنی
سوزله کوچیدر سوزله مکی آلت واسبابدن منزهدر قدیمدر
وقرآن الله تعالی ننك کلامیدر اوشانداق تورات وزبور وانجیل
بارچه سی الله تعالی ننك کلامیدر پیغمبرلرگه ایندرلمشدر قرآن
حکمی قیامته دکین باقیدر • ودخی مؤمنلر جنتده الله تعالی نی
کورمکاری جائز وممکندر ظاهر کوزلریله کوره چکلردر امّا
کورمکاری جهتدن یقین یراق بولماقدن منزهدر •
الله تعالی ننك ذاتیه صفاتلری وجود یعنی الله تعالی واردر وارلغی
واجبدر قدم یعنی الله تعالی ننك وارلغی قدیمدر یعنی اوّلی
یوق بقاء یعنی وارلغننك آخری یوق وحدانیت یعنی الله تعالی ننك

ذاتی

ذاتی وصفاتی شریک ونظیر وندّ ومثلدن منزّه‌در مخالفة للحوادث
یعنی الله تعالی ننك ذات وصفاتی مخلوقات صفاتینه خلاف اولمقی
قیام بنفسه یعنی الله تعالی ننك ذاتی وصفاتی برحال اوزره قایم
اولوب هیچ اشده نرسه‌گه محتاج اولماسلق • الله تعالی ننك سلبیه
صفاتی نی صفات‌که مخلوقاتده اوله الله تعالی آندن منزّه‌در
ایرکك دیشی یمك اچمك زمان مکان کم کیفی آندن غیردن
بارچه‌سندن منزّه‌در • ودخی ملائکه الله تعالی ننك قللریدر
یمسلر واچمسلر ایرکك ودیشی اولماسلر الله تعالی گه گناه قلماسلر
آنلردن مقرّب وپیغمبرلر واردر اول جمله‌دن جبرائیل ومیکائیل
واسرافیل وعزرائیل علیهم السلام‌در • ودخی الله تعالی کتابلر
ایندرمشدر مجموعسی یوزده دورت کتابدر الوغ ومشهور
اولغانلری توریت وزبور وانجیل وقرآن بارچه‌سی الله تعالی
ننك کلامیدر قرآن بارچه‌سندن صونك اینمشدر محمد المصطفی صلی
الله علیه وسلم که حکمی قیامته دکن باقیدر • ودخی الله تعالی ننك
پیغمبرلری واردر اوّلی آدم علیه السلام وآخری نبیمز محمد المصطفی
صلی الله علیه وسلم‌در آنلر آراسنده انبیاء ورسلدن باردر
حسابن الله تعالی اوزی بلور • آنلر بارچه‌سی گناهدن وقبایحدن
منزّه‌درلر بارچه‌سندن افضل نبیمز صلی الله علیه وسلم‌در •
بارچه انبیاء معجزات ایله مؤیّددر خصوصا نبیمز صلی الله علیه

ننك معجزه‌سی بارچه انبیانقیدن کوب وافضل در قرآن الوغ
معجزه سیدر آننك مثلین کلترمکده فصحا وبلغا عاجز اولمشدر
آندن غیری بی حد ولاتعد معجزه لری واقع اولمشدر • انبیاء
بارچه‌سی گناه صغیره وکبیره دن پاك ومعصوملر در آنلردن واقع
اولان زلات بعضسی مأول اولوب بعضسی اصلا گناهدن صایلماز
نتاکه امام فخر الدین الرازی رحمة الله علیه تفسیر کبیر نده نقل
ایتمش علی رضی الله عنه دیمشدر که برکمسه داود علیه السلام ننك
اوریا ایلان واقع اولان قصه‌سینی نقل ایتسه سکسان کره صوغب
تعزیر ایدرم دیو بیور مشدر • اوشانداق انبیادن کیرك قایوسی
حقنده اولسون واقع اولان قصه‌لری تاءویلنی فهملمینلره
سویلمك جائز دکلدر انبیا بارچه‌سی صدق امانت فطانت
شجاعت ایله موصوف اولماقلری ادلهٔ عقلیه ونقلیه ایله ثابت
در صدق سوزده توغری اولمق امانت آنلر هراشده امین
اولوب اصلا آنلردن خیانت واقع اولماسلق فطانت
سائر ناسدن زکی اولمقلری شجاعت آنلر سائر ناسدن بهادر
اولماقلری صلی الله علیه وعلیهم اجمعین • الله تبارك وتعالی بارچه
مزی نبیمز صلی الله علیه وسلم شریعتنده ثابت ایدب یوم
الجزاده شفاعتن نصیب ایتکای ایدی آمین • دخی نبیمز صلی
الله علیه وسلم ننك صحابه‌لری وار در نبیمز صلی الله علیه وسلم نی

عاقل ومسلم اولديغى حالده كورب ايمانى ايله وفات ايدن
كيمسه صحابه در آنلردن نبيمز صلى الله عليه وسلم دين صونك
آدملر ننك افضلى ابو بكر الصديقدر اسم شريفى عبد الله بن ابى
قحافه در لقبى صديق در كنيه سى ابو بكردر رضى الله تعالى عنه
آندن صونك افضل عمر بن الخطاب در لقبى فاروق كنيه سى
ابو حفص در رضى الله عنه آندن صونك افضل عثمان بن عفان در
لقبى ذو النورين در كنيه سى ابو عبد الله در آندن صونك على بن
ابى طالبدر مشهور لقبى مرتضى وكنيه سى ابو الحسن در رضى الله عنه
وبو دورت ننك خليفه اولماقلرى هم بو ترتيب اوزره در ۰ آنلردن
بعضلر عموما جنت ايله مبشرلر در اصحاب بدر واهل بيت الرضوان
وآندن غيرلر كبى بعضسى خصوصا مبشرلر در عشرۀ مبشره كبى
آنلر ابو بكر وعمر وعثمان وعلى وطلحة وزبير وعبد الرحمن
وابو عبيده وسعد وسعيد رضوان الله تعالى عنهم اجمعين ۰
نبيمز صلى الله تعالى عليه وسلم دن صونك عصر صحابه دن صونك
اولانلر تابعين ديرلر ۰ دخى اعتقادده مذهبمز اهل سنت والجماعت
در يعنى نبيمز صلى الله عليه وسلم وآننك اصحابى نه اعتقادده
ايسه بز اول اعتقاده مز بو اهل سنت والجماعت مذهبن حق
وبوندن غير اولانى باطل ديو اعتقاد ايلدم ۰ وعملده مذهبم امام
اعظم ابو حنيفه نعمان بن ثابت الكوفى مذهبيدر رحمة الله عليه ۰ عملده

مذهب دورت امام اعظم امام مالك امام شافعی امام احمد بن حنبل رحمة
الله علیهم اجمعین در امام اعظم مذهبی صواب خطا اولمق احتمالی بار
قالغان اوچیسی خطا صواب اولمق احتمالی بار • دخی قیامت کونی
اولمغی حقدر بارچه ذی روح وفات ایدوب دنیا خراب اولوب
ذی روح اولان بارچه سی تکرار ترلوب سوآل حساب میزان صراط
کتاب ثواب عقاب جزاء اوله چق بارچه سی حقدر جنت جهنم
یار اتلشمدر اصلا فانی اولماسلر جنت مؤمن لر ایله جهنم کافرلر ایله
ابد امخلد اوله جقلردر • دخی هر نرسه بولغان و بوله چق خیر و شر
بارچه سی الله تعالی ننك تله مکی و بلمکی و تقدیری و لوح المحفوظده
یازماقی حکم برله ایمس یعنی خیر اولسون یا شر اولسون
بار یایوق اولسون دیو ایمس اولور یا اوله چق دیمکده در • ودخی
غایبنی بلمك الله تعالی که مخصوص ایردکی ادلهٔ قطعیه ایله
ثابتدر الله تعالی دن غیر یرده کی وکوکدکی آدم یا جن یا ملائکه
غایبنی بلماس اوشنداق انبیاهم بلماسلر مگر الله تعالی بلدره
اگر برکو سحر یا کهانت یا علم نجوم ایله علم غایبنی دعوا قلسه
انی برکو تصدیق قلسه هر ایکسی کافر اولورلر العیاذ بالله •
اوشانداق آدم و بشقه حیوانات ننك افعالنی آدمیننك عصیان
وطاعت فعللرنی بارچه سن الله تعالی یار اتقوچیدر امّا آدمننك
هر فعلنده اختیاری باردر طاعتی الله تعالی ننك یاراتمقی سومکی
وراضی اولمقی ایله در وبنده که توفیق وهدایت ویرمکی

ایله در عصیانی هم الله تعالی یراتمقی ایله بولسه ده لکن سومکی
وراضی بولماقی ایله دکلدر بس خیر وشر بارچه سی الله تعالی ننك
مخلوقیدر ودخی اولکاندن صونك ترلب قوبمق حقدر ایکی مرتبه
اولاچقدر برسی قبرکه کرکاچ سوآل ایچون ایکی فرشته کلکایلر
(من ربّك ومن نبيّك وما دينُك) دیو یعنی ربنك کم ونبیینك کم
ودیننك نه دیو ۰ اعتقادی کامل اولان آدمیلر جوابی ویروب ضعیف
اعتقادلی یا کافر اولان جوابی ویره آلماین قبر عذابنه دوچار اولور
العیاذ بالله ۰ قبر عذابی کافرلره عموما وبعض عاصی مؤمنلره اولاچقدر
نعوذ بالله تعالی ۰ وقبرده انواع نعمتلر اولمق حقدر ۰ ایکنچی
مرتبه قیامت کوننده ترلمکدر جزا ایچون ۰ بومذکورات بارچه
سی حقدر اهل سنت والجماعت اعتقادیدر ۰ دخی معلوم اولاکه
دنیاغه کلن آدم ایمان فطری ایله دنیاغه کلر ایمان فطری اولدرکه
الله تعالی ارواحی آدم علیه السلام صلبندن چقاروب تصویر
ایدوب (الَسْتُ بربكم) دیو آنلره خطاب قلدی آنلر (بلی شهدْنا
انت ربّنا) دیدیلر بوبیته اقرار ایلدیلر بس اول اقرارلری
ایمان اولدی دنیاغه کلن آدم اول ایمان ایله کلوب صونکندن آتا
آناسینه تابع اولوب مسلمان اولانی مسلمان کافر اولانی کافر اولور
العیاذ بالله ۰ عاقل وبالغ اولاننك بلماوی عذر بولمس اوگرنمك
فرضدر ۰ اوّل ایماننی بلمك فرضدر آندن صونکره فرض اولان

اعمالی ارکانی وشرایطی ایله بلمک فرضدر اوشانداق واجب
اولانی بلمك واجبدر اوشانداق مناهی حرام ومکروه تحریمینی
بلمك فرضدر هر عملنی اولان مفسداتی بلمك فرضدر اوشانداق
مکروهلری بلمك واجبدر بونلاری بلمکانلك عذر ایمس هر کشیکه
که اوکرنمك فرضدر اکر کشی توحیدنی متعلق بر مسئله‌نی بلمسه
اعتقادی فرض اولان مسئله اولسه آنی صوراب بلمك فرضدر
صوراونی کیچکترمك هم درست دکل اکر برشی سببلی کیچکترسه
کافر اولور دیو امام اعظم رحمة الله علیه فقه اکبرده ذکر ایتمشدر
ودخی رزق حلال اولسون حرام اولسون الله تعالی ویرر حلالینه
راضی اولوب حرامینه رضاسی یوقدر اولکان آدم یاغیری حیوان
اولسه اجلی ایله اولور ودخی کناه کبیره مؤمن‌نی ایماندن
چقارمس دخی کافر ایلمس فاسق اولسه‌ده مؤمن دیرمز ودخی
ایذکوویاوز آدم آردنده نماز اوقمق درستدر ٭ مؤمن دوزخده
منکو قالماس کناهی عفو اولنمسه الله تعالی تلادکیچه عذاب ایدوب
صونکره جنته کرر ٭ الله تعالی تلاسه مؤمن‌ننك کناهن عفو ایدر
اماکفر وشرکی عفو ایتمس ٭ بنده‌ننك اعمالنی کفر ابطال ایدر
ودخی چتك‌که مسح سنتدر ودخی خارق عادت نرسه جائز
وممکن‌در خارق عادت اوچ قسمدر برسی معجزه در انبیاغه
مخصوصدر [1] ایکنچی کرامتدر اولیاءالله غه مخصوصدر [2] اوچونچی

١ انبیادن قبل النبوة اولانی ارهاصدر بعد النبوة اولانی معجزه در ٭ منها

٢ مؤمن متقی دن قبل الولایة اولانی معونتدر بعد الولایة اولانی کرامتدر ٭ منها

استدراج در کفاره مخصوص صدر خارق برکمسه‌دن عاد تده واقع
اولمیان اشننك بولماقی نبیمز ننك اشاره سی ایله ای یارلمقی
ومبارك بارمقندن صولر آقمقی کبی تفصیلی تواریخ کتابلرنده
مذکوردر ودخی نبیمز صلی الله علیه وسلم اشراط قیامتدن
خبر ویردیکی حقدر ودخی معراج خبری حقدر نبیمز صلی الله علیه
وسلم بر ساعت مقداری وقتده مسجد حرامدن مسجد اقصی غه
وارب آندن کوکاره چقب جنت وجهنم نی کورب قایتمشدر
بارچه سی حقدر ودخی اشراط ساعتدن دجال چقمقی وعیسی علیه
السلام ننك کوکدن اینمکی وقیاش مغربدن توغماقی وآندن
غیر یلر کله‌جك وبوله‌چقدر ودخی ایمان یاس مقبول دکلدر .
ودخی بر کمسه‌دن صورلسه مؤمن مو سن دیو - مؤمنم حقادیمك
تیش در . ودخی بشردن اولان پیغمبر ملکدن اولان
پیغمبردن افضل وبشر ننك ایذگوسی ملك ایذگوسندن
افضلدر . تمام

TÜRK TARİH KURUMU
KÜTÜPHANESİ

87